

(reportáž z koncertu v Divadle Archa) V rockovém hudebním životě 70. let minulého století bylo nemnoho důvodů k jásání nad produkcí hudebních nosičů. O to více byl vítán každý pokus hudební úhor zúrodnit něčím, co bude kvést a růst. V roce 1972 na slovenské beatové scéně mimo jiné stále kralovala jména Pavol Hammel, Marian Varga, Fedor Frešo a Fero Griglák. V roce 1972 uplynuly tři roky od vydání jedné z nejlepších beatových desek všech dob,

Zvoňte, zvonky zvoňte

. Tato deska je nabitá hudbou Mariana Vargy a vynikajícími texty Borise Filana, Kamila Peteraje a Jána Masaryka. Slovenská beatová scéna 60. let minulého století sice občas dávala té české na frak, ale na druhé straně z Prahy do Bratislavy byl vlastně kousek. V roce 1972 hudební scéna ještě dlouho čekala na Novou vlnu a další hudební proudy, české hvězdy odcházely do emigrace či hopsaly a zpívaly o papoušku či tygru z Indie a začesávaly dlouhé vlasy, aby je soudruzi nechali zpívat. Jenže - v květnu 1972 se v bratislavském rozhlasovém studiu sešli muzikanti z

Collegia Musica

- za hammondkami charismatický Marian Varga, s plnou hlavou melodií proudících do jeho štíhlých prstů, podsaditý a usměvavý baskytarista Fedor Frešo, vynikající bubeník Dušan Hájek.

K nim do studia dorazil kapelník skupiny Prúdy Pavol Hammel, skladatel a hráč na kytaru, hráč na elektrickou kytaru Rasťo Vacho a host z Prahy - muž, kterého jsem nikdy neviděl s tváří bez milého úsměvu, malý postavou a veliký kytarovou hrou - Radim Hladík. Ve studiu bylo i Bratislavské dechové kvinteto a Symfonický orchestr Československého rozhlasu. Výsledkem bylo dvanáct nahraných skladeb, z nichž většina nesla nezaměnitelný hudební rukopis Mariana Vargy s texty ve většině od Kamila Peteraje, spolužáka Vargy z konzervatoře, se dvěma texty Hammelova kamaráda od dětství Borise Filana a s jednou zhudebněnou básní Miroslava Válka, v té době slovenského ministra kultury. Skladby od roku 1972 nezněly nikdy na koncertu. Živé premiéra proběhla vloni v Divadle Archa v Praze. Než jsem se vzpamatoval, četl jsem na webu divadla slovo „vyprodáno“, byť převážná část lístků byla jen k stání. Druhý koncert proběhl 13. března 2013, když původní termín musel být odložen pro zlomenou nohu Mariana Vargy. Koncert proběhl pod záštitou festivalu United Islands České spořitelny. Převážnou část publika tvořili pamětníci, o pár kilo starší a o pár vlasů lehčí. Potěšitelné bylo vidět i mladé tváře, často hovořící krásnou slovenskou řečí. Dramaturgie naštěstí nepočítala s přestávkou, což bylo dobře

především hudebně, ale narvaný parket i balkony by bylo obtížně přemístit. Na jevišti z původní studiové sestavy stáli **Hammel**, **Frešo**, samozřejmě **Radim Hladík** a **Marian Varga**, s bílými dlouhými vlasy a hubenou tváří připomínající proroka. Marian byl Fedorem doveden k hammondkám a klávesám, u nichž se naštěstí pro Mariana sedí. Novými tvářemi na

Zelené poště

byl Fero Griglák se šedivějícími kudrnami, letos slavící neuvěřitelných 60 let. Jak řekl úvodem Pavol Hammel, věkový průměr kazil bubeník Martin Valihora a druhý klávesista Peter Preložník. První skladbou na desce je

Domáca úloha

, složená nezletilým konzervatoristou Vargou. Byť patrně vinou zvukaře došlo k občasnému potlačení výkonu Mariana Vargy na muzejních hammondkách, po létech jsem pocítil sílu jednotlivých skladeb a jejich seřazení na desce. Opřený o podstavec na reprobedny jsem zblízka sledoval prsty Fero Grigláka v souhře s prsty Radima Hladíka. Každý na Zelené poště najde něco svého, já miluji skladbu

Smutná ranná električka

a

Páví ples

složený z několika rovin. Krátké skladby jako

Nechtiac

jsou jemným pohlazením a závěrečná

Zelená pošta

je vynikající tečkou za deskou bez slabého místa. Po „dohrání“ desky Pavol Hammel zklidnil jen s kytarou a foukačkou atmosférou svým písničkářským debutem, který miluji, s názvem

Preto si pieseň spievam

a

Baladou o smutnom Jánovi

, kterou jsem prvně slyšel v pořadu Dvanáct na Houpačce. Poté sestava Collegia Musica (Frešo, Griglák, Varga a Valihora) připomněla singl, kterým jsem si do omezení doma hrál se skladbami

Hommage

a

Sebastian Bach

a

Ulica plná plášťov do dažďa

. Zejména při „Poctě Bachovi“ publikum nechtělo přestat s ovacemi. V poslední části byly připomenuty Prúdy, naštěstí bez nejznámějších skladeb jako

Medulienka

a

Učiteľka tanca

- jak řekl Pavol Hammel - „niekedy nabudúce“. A tak zněly nádherné skladby ze Zvonků jako *S rukami vo vreckách*

či

Čierna Ruža

s textem Jána Masaryka, samozřejmě i titulka ze Zvonků a Labutie piesne z alba z roku 1993.

Pak ještě loučení, tři přídávky s křehkou a nádhernou

Ked' voda ľubi

Předjarní Zelená pošta

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Neděle, 17 Březen 2013 18:45

. Opět mi zněly do uší nádherné texty v lahodné slovenštině, kterou předává Pavol Hammel, jemuž je rozumět každé slovo, byť ne všem nejmladší česká generace rozumí, ne vlastní vinou. Žijeme se Slováky sice formálně odděleně, ale pro dobré lidi a dobré muzikanty nikdy neexistovaly a nebudou existovat celnice ani hraniční čáry. Zelená pošta přinesla do Prahy jaro, byť venku ještě nezuřilo.